

Bestuurlijke reactie naar de Raad

Onderwerp: **Bestuurlijke reactie op het rekenkameronderzoek 'Dorpshuizen van de gemeente Het Hogeland'**.
Zaaknummer: Z.HHL.029205

Datum: 25-08-2020
Portefeuillehouder: M. de Visser

Naam steller: M. Waterman / K. Stel
Contactgegevens: m.waterman@hethogeland.nl / k.stel@hethogeland.nl

Geachte leden van de raad,

Het Sociaal Planbureau Groningen (SPG) heeft in het voorjaar 2020 in opdracht van de Rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar verhouding tussen de dorpshuizen en de gemeente.

In dezelfde periode is gestart met de harmonisatie van het dorpshuizenbeleid. Input voor zowel het onderzoek als de harmonisatie van het dorpshuizenbeleid zou door middel van interviews met belanghebbenden verkregen worden. Om betrokken niet dubbel te bevragen zijn in februari 2020 werkafspraken gemaakt tussen beleidsmedewerkers van de gemeente en de onderzoekers van het SPG. Deze samenwerking is prettig en constructief verlopen.

Het uit het onderzoek van het SPG voortgekomen rapport 'Dorpshuizen van de gemeente Het Hogeland' biedt inzicht in:

- De resultaten, de waardering en de ervaring van betrokken dorpshuisbesturen en de ambtelijke organisatie ten aanzien van de huidige situatie
- De ervaren succesfactoren en knelpunten ten aanzien van de huidige situatie
- Wat de genoemde partijen nodig vinden voor het toekomstgerichte vervolg

De rapportage wordt afgesloten met een aantal aanbevelingen (pagina 36).

Deze rapportage is begin juni voor ambtelijk wederhoor aangeboden. De definitieve versie is eind juni 2020 voor bestuurlijk wederhoor aangeboden. Het college heeft kennis genomen van dit onderzoeksrapport. Wij zullen de aanbevelingen betrekken bij het dorpshuizenbeleid. Het dorpshuizenbeleid zal ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Hieronder geven wij per aanbeveling uit het rapport van de rekenkamercommissie aan hoe deze aanbevelingen zullen worden meegenomen in de harmonisatie van het dorpshuizenbeleid.

Aanbeveling 1: geharmoniseerd, integraal dorpshuizenbeleid.

In februari 2020 is gestart met de harmonisatie van het Dorpshuizenbeleid. Het onderzoek van de rekenkamercommissie en de het proces van de harmonisatie van het dorpshuizenbeleid liepen hierdoor gelijktijdig. Om dubbele uitvraging te voorkomen is in februari 2020 samen met de Rekenkamercommissie en het Sociaal Planbureau Groningen afgesproken dat de onderzoekers en de medewerkers van het team Wonen en Leefbaarheid gezamenlijk optrekken. Op deze manier kon de input die verkregen werd tijdens het onderzoek direct geïntegreerd worden in het beleid.

Uit het onderzoek blijkt dat de dorpshuizen de zelfstandige positie die de dorpshuizen hebben graag wil houden. Voor de gemeente zien wij een meer ondersteunende rol weggelegd, waarbij we dorpshuisbesturen faciliteren en stimuleren om zelfredzaam te blijven of worden.

Ten aanzien van:

- De onderhoudskosten: zie toelichting aanbeveling 3
- De zachte harmonisering: zie toelichting aanbeveling 5
- De eigendomssituatie: zie toelichting aanbeveling 4

Aanbeveling 2: definieer als raad welke informatie over het geharmoniseerde dorpshuizenbeleid gewenst wordt.

Wij onderschrijven de aanbevelingen uit dit onderzoeksrapport

Aanbeveling 3: het beschikbaar stellen van realistische middelen om onderhoud en vervanging van dorpshuizen te kunnen waarborgen.

Wij willen dorpshuizen stimuleren om het dorpshuis in een zo optimaal mogelijke staat van onderhoud te behouden. Om deze reden worden de mogelijkheden onderzocht om een fonds voor groot onderhoud in te stellen. Dorpshuizen zouden vanuit dit fonds bij groot onderhoud aanspraak kunnen maken op een bijdrage van 30 % van de kosten. Regulier onderhoud wordt bij dit fonds uitgesloten. Voorwaarde om aanspraak te kunnen maken op dit fonds is dat dorpshuizen een meerjaren onderhoudsplan hebben, zodat de dorpshuizen ook inzicht krijgen in de toekomstige onderhoudsbehoefte van hun pand. Voor dit fonds zal een aparte subsidie regeling gemaakt moeten worden.

Aanbeveling 4: Koersvastheid bij het maken van keuzes ten aanzien van eigendomssituatie

Het merendeel van de dorpshuizen is in eigendom van een vereniging of stichting, maar niet alle dorpshuizen. In het nieuwe beleid zal worden meegenomen dat het streven is om de verantwoordelijkheid en eigendom van alle dorpshuizen bij lokale besturen neer te leggen. Voor de dorpshuizen die nog in eigendom zijn van de

gemeente betekent dit dat er een gesprek zal worden aangegaan om de mogelijkheden voor verzelfstandiging nader te onderzoeken.

Aanbeveling 5: afstemming in de hoogte en soorten van de subsidies, gemeentelijke cofinanciering of calamiteitenfonds binnen de nieuwe subsidie verordening.

Momenteel zijn er grote verschillen in toegekende subsidies onder de dorpshuizen. In de algemene subsidieregeling Het Hogeland (juni 2020) is als uitgangspunt 'gelijkheid en transparantie' opgenomen: *“een van de uitgangspunten van deze subsidieregeling is te komen tot een eenduidig subsidiestelsel. Onder het mom van gelijken monniken, gelijke kappen wordt verondersteld dat activiteiten met een min of meer gelijke doelstelling op een gelijke manier worden gewaardeerd”*.

Het subsidiebedrag voor de dorpshuizen zal gelijk getrokken worden in het nieuwe beleid. Uitgangspunt hierbij is dat het merendeel van de dorpshuizen (ruim 80%) van de dorpshuizen er niet op achteruit zullen gaan, zodat zij hun activiteiten en inzet voor de dorpen onverminderd kunnen continueren. In het kader van een 'zachte harmonisering' zullen overgangsregelingen worden voorgesteld voor de dorpshuizen die te maken zullen krijgen met een terugval in de hoogte van het huidig toegekende subsidiebedrag.

Aanbeveling 6: onderhoud dorpshuizen

Zie toelichting aanbeveling 3.

Aanbeveling 7: ondersteuning aan dorpshuizen te versterken en professionaliseren

Als uitgangspunt in het nieuw te vormen beleid wordt voorgesteld om als gemeente een meer ondersteunende rol aan te nemen, waarbij dorpshuisbesturen gefaciliteerd en gestimuleerd worden om zelfredzaam te blijven of worden. Om dit te bereiken wordt voorgesteld om vanuit team Samenleving en Sociaal van de gemeente 1 vast aanspreekpunt voor dorpshuis-besturen aan te stellen, waar de besturen met hun vragen terecht kunnen. De rol van deze contact-functionaris is stimulerend en ondersteunend.

Samenwerking tussen dorpshuizen onderling vinden wij als gemeente erg belangrijk. Immers, als men elkaar onderling kent, kunnen ervaringen, tips en trucs worden uitgewisseld en kan men van elkaar leren. Om de samenwerking te stimuleren wordt door de contact-functionaris 1 x per jaar een netwerkbijeenkomst voor de dorpshuizen georganiseerd.

Hoogachtend,
Het college van B&W,

H.J. Bolding
burgemeester

P.P.M. van Vilsteren
secretaris